

PROTECTIA MUNCII PROTECTIA
MUNCII PROTECTIA MUNCII PROTECTIA
MUNCII PROTECTIA MUNCII PROTECTIA
MUNCII PROTECTIA MUNCII PROTECTIA MUNCII

SISTEMUL DE PREVENIRE A RISCURILOR PE ȘANTIERE: NORME ȘI MASURI DE ADOPTAT

Prevenirea riscurilor de rănire la locul de muncă este reglementată, în toate țările membre ale Uniunii Europene, de norme și măsuri specifice ce trebuie adoptate pentru a proteja sănătatea și siguranța lucrătorilor. În Italia, cea mai importantă prevedere în acest sens este Decretul Legislativ nr. 626/94, care stabilește, **pentru toate activitățile productive** în care este angrenat chiar și un singur lucrător, regulile care trebuie să fie respectate pentru **gestionarea unui sistem de prevenire a riscurilor la locul de muncă**.

Pentru activitățile care comportă riscuri specifice, alte norme integrează prevederile DL 626/94: și anume DL 494/96, care reglementează măsurile ce trebuie adoptate pentru asigurarea sănătății și siguranței pe **șantierele temporare și mobile**. Sistemul de prevenire reglementat prin normativele citate prevede o **gestionare globală a sănătății și a siguranței**, prin:

- analiza și evaluarea riscurilor pentru protecție și sănătate la locul de muncă, de la momentul proiectării fiecărei faze de construcție, precum și dea lungul realizării acestora;
- individualizarea măsurilor colective de siguranță (prim ajutor, anti-incendiu, gestionarea stării de urgență, etc) pentru a se elibera sau reduce riscurile și pentru a se garanta eficacitatea (în informarea și formarea lucrătorilor) și eficiența (în manevrare și control);
- utilizarea semnalelor de protecție și de siguranță, în vederea evitării sau reducerii riscurilor prin intermediul măsurilor preventive;
- utilizarea dispozitivelor de protecție individuală (căști, centuri de siguranță, antifoane, ochelari, pantofi de protecție, etc) de către muncitori (prelucrați corespunzător pentru folosirea acestora), în cazul unor riscuri ce nu pot fi prevenite altfel, precum și verificarea folosirii corecte a acestor dispozitive;
- garantarea unui mediu de lucru sigur, de exemplu prin prevederea unor trasee verificate;
- coordonarea și participarea la activitatea de protecție a tuturor celor implicați (patroni, comisionarul lucrătorilor, responsabilul de șantier, coordonatorul de proiect, coordonatorul executiv, lucrătorii autonomi și subordonați).

Componenta principală a sistemului de prevenire a riscurilor o reprezintă participarea activă a lucrătorilor.

DREPTURI ȘI ÎNDATORIRI ALE MUNCITORILOR

Muncitorii au următoarele drepturi:

- **de a primi informații și de a fi prelucrați** asupra măsurilor de prevenire adoptate în cazul specific al muncii ce le revine, dar și în general asupra procedurilor ce trebuie aplicate în situații de urgență sau de pericol grav;
- de a verifica prin intermediul **propriului reprezentant pentru protecție**¹ aplicarea măsurilor de siguranță și de protejare a sănătății;
- **de a părăsi** locul de muncă în caz de pericol grav și imediat ce nu poate fi evitat;
- **de a refuza** – cu excepția unor cazuri exceptionale și în urma unei cereri motivate – reluarea activității în cazul în care persistă un **pericol grav și imediat**;

În plus, în cazul în care se desfăsoară activități ce comportă riscuri profesionale ce fac obiectul unei supraveghieri sanitare din partea medicului, lucrătorul are dreptul să:

- de a primi informații privind semnificația **controalelor sanitare**, rezultatul acestora, precum și de a obține o copie a propriei fișe sanitare în momentul încetării colaborării;
- de a recurge la Organul de supraveghiere prin intermediul raportului de conformitate al medicului competent.

În ceea ce privește îndatoririle, muncitorii au **obligația**:

- de a se îngrijii de siguranță și sănătatea proprii și de cele ale celorlalte persoane prezente la locul de muncă, în conformitate cu informațiile și cu pregătirea primită, cu competențele și capacitatele proprii și cu condițiile personale de sănătate;

---

¹ Reprezentantul pentru protecție are rol de "garant" al drepturilor la siguranță ale lucrătorilor. El este **ales sau desemnat de către muncitori** prin diverse modalități, în funcție de numărul de angajați al întreprinderii. În firmele cu până la **15 angajați** este: ales direct de către angajați; selectat din randul reprezentanților sindicali; În cadrul firmelor cu **mai mult de 15 angajați** el este ales sau desemnat de către muncitori: din rândul reprezentanților sindicali din firmă; din rândul muncitorilor, în absența reprezentanților sindicali.

- de a utiliza în mod corect dispozitivele de protecție individuală (cască, mănuși, antifoane, pantofi de protecție, etc.) puse la dispoziția lor, în conformitate cu instrucțiunile, prelucrarea și eventuala pregătire efectuate;
- de a folosi în mod corect dispozitivele colective de protecție, precum și utilajele, aparatele, uneltele, substanțele și preparatele periculoase, cu scopul de a evita ca o utilizare incorectă a acestora să prejudicieze sănătatea și siguranța proprie sau a celoralte persoane prezente la locul de muncă;
- de a semnaliza imediat persoanei sale de referință din întreprindere orice disfuncție sau carentă a utilajelor și/sau a dispozitivelor de siguranță din dotare, precum și orice eventuală situație de pericol pe care o observă;
- de a nu înlătura, modifica sau dezactiva, fără o autorizație expresă, dispozitivele de siguranță, de semnalare sau de control;
- de a depune toate diligențele, în limita propriilor competențe și posibilități, pentru a elibera sau circumscrie, în situații de urgență, pericolul apărut, informând imediat Reprezentantul muncitorilor pe probleme de protecție;
- de a se supune la vizite medicale (preventive și/sau periodice prescrise de către medicul competent și/sau de către Organele de supraveghiere);
- de a nu refuza – fără un motiv bine întemeiat – desemnarea însărcinării de a pune în practică măsurile de prim ajutor, salvare, luptă împotriva incendiului și gestionare a stării de urgență;
- de a respecta dispozițiile și instrucțiunile date de către patronat, direcțione sau de către responsabilități pentru protecția individuală și colectivă;
- de a contribui la respectarea tuturor obligațiilor impuse de către autoritatea competentă sau care se dovedesc necesare pentru protejarea sănătății și a siguranței muncitorilor în timpul lucrului.

REFERENȚII PENTRU SIGURANȚĂ

Pentru chestiuni de sănătate și de siguranță, angajații de pe șantiere trebuie să cunoască numele și modul de contactare a persoanelor la care să se poată adresa, și în special:

> pentru *lucrătorii subordonăți*:

- **Reprezentantul angajaților pentru siguranță**, căruia să îi semnaleze eventuale probleme de siguranță pe care acesta să le semnaleze Responsabilului Serviciului de prevenire și protecție, desemnat de către patronat;
- Medicul competent (evidenț, în cazul în care este prevazută obligația de supraveghiere sanitară), căruia să îi semnaleze eventuale probleme sanitare.

> pentru lucrătorii autonomi:

- Coordonatorul pentru execuția lucrarilor, care trebuie să le ofere indicații pentru executarea lucrarilor de siguranță.

De altfel, toți angajații trebuie să cunoască numele celor care răspund de măsurile de prevenire a incendiilor, de lupta antiincendiu, de primul ajutor, de evacuarea lucrătorilor în caz de pericol.

CE SE PREVEDE IN CAZ DE RĂNIRE LA LOCUL DE MUNCĂ SAU DE BOALĂ PROFESIONALĂ

În caz de rănire la locul de muncă sau de boală profesională, în Italia muncitorii pot apela pentru îngrijire la Serviciul Sanitar Național și de asemenea pot beneficia de serviciile instituțiilor publice de protecție, INAIL și INPS, conform procedurilor stabilite de către acestea.

SISTEMUL DE SEMNALIZARE DE SIGURANȚĂ

Semnalizarea de siguranță la locul de muncă (de asemenea uniformizată în Uniunea Europeană și obiect de informare a angajaților de către patronat), are scopul de a atrage imediat atenția asupra unor situații ce constituie un pericol sau asupra unor atitudini ce trebuie adoptate pentru a le preveni. Sistemul de semnalizare prevede, în funcție de caz, un anunț, un semnal luminos sau acustic, o comunicare verbală sau un semnal gestual referitor la un obiect, la o activitate sau la o situație specifică.

Dată fiind că acest sistem de semnalizare trebuie să respecte o coloristică specifică în funcție de semnificație, în continuare vor fi prezentate câteva exemple întâlnite frecvent pe șantiere, pe care **toți** lucrătorii trebuie să le cunoască.

Semnale de interdicție

Interzic un comportament care ar putea genera pericol.

Acstea au formă rotundă cu inscripția neagră pe fond alb; marginea și banda (jos, de la stânga la dreapta de-a lungul simbolului), cu o înclinație de 45°) de culoare roșie.

Interzis accesul
motostivuitoarelor

Interzisă stingerea
cu apă

Interzis accesul
persoanelor neautorizate

Semnale de avertizare

Avertizează asupra unui pericol.

Sunt sub formă triunghiulară cu inscripție neagră pe fond galben și margine neagră.

Greutăți suspendate

Motostivuitoare

Pericol de împiedicare

Semnale de obligativitate

Prescriu un anumit comportament

Sunt de forma rotundă cu inscripția albă pe fond albastru.

Încălțăminte de protecție obligatorie

Protecție individuală obligatorie împotriva prăbușirii

Cască de protecție obligatorie

Semnale de ajutor sau de salvare

Furnizează indicații relative la ieșirile de siguranță sau la mijolacele de ajutor sau salvare.

Sunt sub formă pătrată sau rectangulară, cu inscripție albă pe fond verde.

Parcurs / ieșire de urgență

Directia de urmat

Prim ajutor